

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia 30 listopada 2005 r.

w sprawie umundurowania strażaków Państwowej Straży Pożarnej

Na podstawie art. 61 ust. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1230, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepis ogólny

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tabele należności i okresy używalności przedmiotów umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego, dystynkcji, odznak i znaków identyfikacyjnych oraz przypadki obowiązku zwrotu tych przedmiotów lub ich równowartości,
- 2) wzory i sposób noszenia przedmiotów umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indy-

widualnej i ekwipunku osobistego, dystynkcji, odznak i znaków identyfikacyjnych,

- 3) opis przedmiotów umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej

— dla strażaka Państwowej Straży Pożarnej, zwanego dalej „strażakiem”.

Rozdział 2

Przedmioty umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego, dystynkcje, odznaki i znaki identyfikacyjne oraz sposób ich noszenia

§ 2. Umundurowanie strażaka składa się z ubiorów: wyjściowego i służbowego.

§ 3. 1. Zasadniczymi przedmiotami ubioru wyjściowego są:

- 1) mundur wyjściowy;
- 2) płaszcz zimowy;
- 3) płaszcz letni;
- 4) koszula wyjściowa;
- 5) czapka rogatywka lub kapelusz;
- 6) półbuty wyjściowe.

2. Zestawy przedmiotów ubioru wyjściowego określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej — sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 220, poz. 1897).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 59, poz. 516 i Nr 166, poz. 1609, z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 100, poz. 836 i Nr 164, poz. 1365.

3. Wzory zasadniczych przedmiotów ubioru wyjściowego określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

4. Wzory nakryć głowy do ubioru wyjściowego określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Zasadniczymi przedmiotami ubioru służbowego są:

- 1) mundur służbowy;
- 2) sweter;
- 3) koszula służbowa;
- 4) kurtka 3/4;
- 5) beret lub kapelusz;
- 6) czapka służbowa;
- 7) półbuty służbowe.

2. Zestawy przedmiotów ubioru służbowego określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

3. Wzory zasadniczych przedmiotów ubioru służbowego określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

4. Wzory nakryć głowy do ubioru służbowego określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

§ 5. 1. Zasadniczymi przedmiotami odzieży specjalnej są:

- 1) ubranie koszarowe;
- 2) ubranie dla kadry dowódczo-sztabowej;
- 3) obuwie koszarowe;
- 4) buty dla kadry dowódczo-sztabowej.

2. Wzory zasadniczych przedmiotów odzieży specjalnej określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

§ 6. 1. Zasadniczymi przedmiotami środków ochrony indywidualnej są:

- 1) ubranie specjalne;
- 2) rękawice specjalne;
- 3) kominiarka;
- 4) buty strażackie;
- 5) hełm strażacki.

2. Wzór zasadniczych przedmiotów środków ochrony indywidualnej określa załącznik nr 8 do rozporządzenia.

§ 7. 1. Zasadniczymi przedmiotami ekwipunku osobistego są:

- 1) pas strażacki;
- 2) zatrzasknik;
- 3) toporek strażacki.

2. Wzory zasadniczych przedmiotów ekwipunku osobistego określa załącznik nr 9 do rozporządzenia.

§ 8. 1. Na ubiorze wyjściowym i służbowym, odzieży specjalnej i środkach ochrony indywidualnej strażak nosi:

- 1) wizerunek orła na:
  - a) czapkach rogatywkach — z metalu w kolorze złota pokrytego patyną,
  - b) kapeluszach, czapkach służbowych i beretach — haftowany nitką w kolorze złotym,

- c) kołnierzach kurtek mundurów i płaszcza zimowego nadbrygadiera i generała brygadiera — haftowany bajorkiem w kolorze złotym,

- d) guzikach czapek wyjściowych, kurtek mundurów wyjściowych, płaszczy zimowych i do zapinania naramienników płaszczy letnich — w kolorze guzika;

- 2) dystynkcje w kolorze złotym na:

- a) czapkach rogatywkach — haftowane bajorkiem,

- b) kapeluszach, czapkach służbowych, beretach, kurtkach 3/4, swetrach, ubraniach koszarowych i dla kadry dowódczo-sztabowej oraz ubraniach specjalnych — haftowane nitką,

- c) mundurach, koszulach z krótkim rękawem i płaszczech:

— starszego strażaka i podoficera — z taśmy dystynkcyjnej,

— aspiranta — „gwiazdki” haftowane bajorkiem, a „krokiewki” i obszycie naramienników taśmą dystynkcyjną,

— oficera — haftowane bajorkiem;

- 3) znaki identyfikacyjne w miejscach określonych wzorcami tych przedmiotów:

- a) emblemat Państwowej Straży Pożarnej, szkoły Państwowej Straży Pożarnej, grupy specjalistycznej,

- b) identyfikator kadry dowódczo-sztabowej,

- c) identyfikator miejscowości,

- d) identyfikator osobisty,

- e) identyfikator imienny,

- f) znak pożarniczy z metalu w kolorze złotym,

- g) znak absolwenta szkoły Państwowej Straży Pożarnej;

- 4) odznaki na mundurach wyjściowych w sposób określony w przepisach ustanawiających te odznaki.

2. Wzory wizerunków orła określa załącznik nr 10 do rozporządzenia.

3. Wzory dystynkcji określa załącznik nr 11 do rozporządzenia.

4. Wzory znaków identyfikacyjnych określa załącznik nr 12 do rozporządzenia.

§ 9. 1. W ubiorze wyjściowym lub służbowym strażak występuje stosownie do pory roku. Rozróżnia się okres letni od dnia 1 maja do dnia 30 września i okres zimowy od dnia 1 listopada do dnia 31 marca. Miesiące kwiecień i październik stanowią okres przejściowy.

2. W okresie przejściowym, o którym mowa w ust. 1, strażak występuje w zimowym lub letnim zestawie ubioru wyjściowego lub służbowego, w zależności od warunków atmosferycznych.

§ 10. 1. W mundurze wyjściowym strażak występuje:

- 1) ze sznurem galowym, z orderami, odznaczeniami i odznakami:

- a) podczas uroczystości państwowych i strażackich,

- b) podczas innych uroczystości na polecenie kierownika jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) ze sznurem galowym i z baretkami:
- a) podczas uroczystości oraz w innych okolicznościach, w których w środowiskach cywilnych przyjęty jest strój wizytowy,
- b) na polecenie kierownika jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) z baretkami lub bez barettek w czasie:
- a) wystąpień w charakterze przedstawiciela Państwowej Straży Pożarnej na oficjalnych spotkaniach lub imprezach,
- b) pełnienia służby.
2. W mundurze wyjściowym z baretkami lub bez barettek strażak może występować w czasie:
- 1) przedstawień w teatrach i salach koncertowych;
- 2) uroczystości rodzinnych;
- 3) wolnym od służby.
3. W ubiorze służbowym strażak wykonuje obowiązki służbowe:
- 1) w miejscu pełnienia służby;
- 2) podczas krajowych delegacji służbowych, wykonywania czynności kontrolnych, występowania przed organami administracji rządowej i samorządowej oraz sądami w charakterze przedstawiciela jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) na polecenie przełożonego przy wykonywaniu innych czynności.
4. Podczas prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych, pełnienia służby w podziale bojowym, manewrów, ćwiczeń taktycznych i działań ze sprzętem oraz sprawdzianów wyszkolenia bojowego, strażak wykonuje zadania w przedmiotach odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego, stosownie do charakteru wykonywanych czynności.

5. Strażak w służbie przygotowawczej, w okolicznościach określonych w ust. 1 i 2, występuje w ubiorze służbowym.

6. Strażak w stanie spoczynku zachowuje prawo do noszenia ubioru wyjściowego w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1 lit. a i pkt 2 lit. a oraz ust. 2 pkt 1 i 2.

§ 11. 1. Strażakowi zezwala się na noszenie:

- 1) pasa głównego, pasa strażackiego z toporkiem, hełmu strażackiego, butów typu „skutery” oraz białych rękawiczek — podczas występowania w pocztach sztandarowych, flagowych oraz w kompaniach honorowych;
- 2) symbolu żałoby według zasad powszechnie przyjętych w praktykowanym przez strażaka obrządku religijnym;
- 3) okularów przeciwsłonecznych;
- 4) parasola w kolorze czarnym;
- 5) elementów strojów regionalnych w czasie udziału w uroczystościach folklorystycznych;

- 6) insygniów władzy rektorskiej przez rektora i prorektora Szkoły Głównej Służby Pożarnej;
- 7) czapki służbowej zimowej do ubrania koszarowego lub ubrania dla kadry dowódczo-sztabowej;
- 8) czapki rogatywki do munduru służbowego;
- 9) kurtki 3/4 do ubioru wyjściowego;
- 10) bluzy od munduru służbowego, ze spódnicą od munduru wyjściowego (dotyczy kobiet).

2. Strażakowi zabrania się noszenia przedmiotów umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego, dystynkcji, odznak i znaków identyfikacyjnych:

- 1) niezgodnie z ich przeznaczeniem;
- 2) w połączeniu z przedmiotami ubioru cywilnego, z wyłączeniem ust. 1 pkt 5 i 6;
- 3) innych niż przewiduje zestaw dotyczący danego ubioru, z zastrzeżeniem przypadków określonych w ust. 1;
- 4) których stopień zużycia lub wygląd narusza godność służby.

§ 12. Kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów i dyscypliny ubiorczej.

Rozdział 3

Opis przedmiotów umundurowania, odzieży specjalnej i środków ochrony indywidualnej

§ 13. 1. Czapki:

- 1) wyjściowa (zimowa i letnia). Rogatywka dla strażaka — mężczyzny z tkaniny w kolorze ciemnognatowym, z otokiem w kolorze ciemnoniebieskim. Okucie daszków metalowe, w kolorze złotym. Pasek skórzany z klamerką oksydowaną na czarno, zamocowany nad daszkiem za pomocą guzików w kolorze czarnym. Dla korpusu aspiranckiego i oficerskiego na denku czapki umieszcza się taśmę metalizowaną w kształcie krzyża. Na czołowej części czapki umieszcza się wizerunek orła, a na otoku dystynkcje. W górnej części otoku umieszczone są galony z taśmą metalizowanej w kolorze złotym: jeden galon dla korpusu oficerów młodszych, dwa galony dla korpusu oficerów starszych. Kapelusz dla strażaka — kobiety wykonany z tkaniny w kolorze ciemnognatowym. Na czołowej części kapelusza umieszcza się wizerunek orła i dystynkcje;
- 2) służbowa (zimowa) z daszkiem, wykonana z tkaniny w kolorze ciemnognatowym. Tylna i boczne części czapki do krawędzi daszka wywinęte na zewnątrz z możliwością opuszczenia na uszy. Nad daszkiem umieszcza się wizerunek orła i dystynkcje.

2. Beret w kształcie owalnym wykonany z tkaniny w kolorze czarnym. W bokach beretu znajdują się wietrzniki. Na przodzie beretu umieszcza się wizerunek orła i dystynkcje.

3. Płaszcze:

- 1) zimowy w kolorze ciemnognatowym z wykładanym kołnierzem i wyłogami, wszytymi naramien-

nikami, dwoma kieszeniami umieszczonymi po bokach. Z tyłu płaszcz rozcięcie w dolnej części, a w pasie wszyte paski z tkaniny zasadniczej do regulacji obwodu. Krój typowy dwurzędowy. Guziki płaszcz w kolorze czarnym;

- 2) letni w kolorze ciemnogrnatowym, z podpinką. Krój typowy jednorzędowy z wykładanym kołnierzem, wyłogami i wszytymi naramiennikami oraz dwoma kieszeniami po bokach. Z tyłu płaszcz rozcięcie w dolnej części. W pasie wszyte podtrzymywacze paska, pasek wykonany z tkaniny zasadniczej. Podpinka wykonana z tkaniny w kolorze ciemnogrnatowym mocowana na suwak lub guziki. Guziki płaszcz kryte w listwie. Naramienniki zapinane na małe guziki w kolorze czarnym.

4. Kurtka 3/4 z podpinką wykonana z tkaniny w kolorze czarnym, o podwyższonej wodoodporności i przepuszczalności pary wodnej, zapinana z przodu na dwudzielny zamek błyskawiczny, kryty listwą. Z przodu wykonane dwie kieszenie boczne.

5. Mundury:

- 1) wyjściowy (zimowy i letni) wykonany jest z tkaniny w kolorze ciemnogrnatowym. Mundur wyjściowy stanowi komplet składający się z kurtki i spodni dla mężczyzny, a dla kobiet — kurtki i spódnicy:
  - a) kurtka z wyłożonymi klapami, wszytymi naramiennikami,
  - b) spodnie długie, dopasowane według wzrostu i obwodu pasa, krój typowy z dwoma kieszeniami skośnymi po bokach, jedną z tyłu,
  - c) spódnica prosta, w szwie środka tyłu spódnicy rozperek;
- 2) służbowy składa się z bluzy typu „olimpijka” i spodni:
  - a) bluza typu „olimpijka” wykonana z tkaniny w kolorze ciemnogrnatowym na podszewce. Zapięcie z przodu na guziki kryte listwą. Wykrój szyi wykończony kołnierzem na stojąco, wyłogi wykładane. Na przodach na wysokości piersi naszyte są kieszenie nakładane z klapami i fałdkami, zapinane na małe guziki marynarkowe. Tył dwuczęściowy. Naramienniki przypinane małymi guzikami marynarkowymi. Dół bluzy ujęty w pasek, na bokach w dolnej części przodu i tyłu wykonane są zakładki. Lewa część paska zakończona jest przedłużeniem zapinanym na klamerkę przymocowaną do przeciwnego końca paska,
  - b) spodnie wykonane z tej samej tkaniny i tak samo jak do munduru wyjściowego,
  - c) spodnie letnie dla mężczyzny, a dla kobiety spódnica, wykonane jak do munduru wyjściowego z tkaniny w kolorze ciemnogrnatowym.

6. Sweter służbowy wykonany z dzianiny w kolorze czarnym. Pod szyją wykończony w „serek”. Rękawy i dół swetra wykończone ściągaczem. Na rękawach i ramionach naszyte aplikacje z tkaniny w kolorze czarnym. Naramienniki wszywane z pochewką na dystynkcje. Na lewym rękawie naszyta kieszeń z tkaniny takiej jak aplikacje, z napisem „PSP” w kolorze złotym.

7. Krawat wykonany z gładkiej tkaniny w kolorze czarnym. W dolnej części krawata napis „PSP” w kolorze złotym.

8. Szaliki (zimowy i letni) wykonane z dzianiny w kolorze ciemnogrnatowym.

9. Rękawiczki (zimowe i letnie) pięciopalcowe, wykonane ze skóry w kolorze czarnym. Rękawiczki zimowe wewnątrz ocieplane wkładką ocieplającą.

10. Koszule:

- 1) z długim rękawem — wykonane z tkaniny w kolorze: niebieskim — służbowa, białym — wyjściowa. Przód koszuli zapinany na guziki w kolorze koszuli, na lewym przodzie naszyta otwarta kieszeń. Na górnej części kieszeni napis „PSP” w kolorze białym;
- 2) z krótkim rękawem — wykonane z tkaniny w kolorze: niebieskim — służbowa, białym — wyjściowa. Na przodach kieszenie zapinane klapkami. Na lewej klapce napis „PSP” w kolorze białym. Koszule i kieszenie zapinane na guziki w kolorze koszuli, a na ramionach przyszyte guziki w kolorze czarnym.

11. Peleryna przeciwdeszczowa z kapturem, bez rękawów, wykonana z nieprzemakalnej tkaniny w kolorze czarnym. W przedniej części otwory umożliwiające wyciągnięcie rąk.

12. Botki ocieplane wykonane ze skóry w kolorze czarnym. Dla kobiet — kozaki w kolorze czarnym na podwyższonym obcasie.

13. Półbuty wykonane ze skóry w kolorze czarnym, fason prosty. Dla kobiet półbuty na podwyższonym obcasie.

14. Sznur galowy, wykonany ze sznurka w kolorze złotym, składa się z warkocza i dodatkowych części pojedynczych w zależności od korpusu. Na pojedynczej części sznurka z przodu umieszczony jest wisior w formie stylizowanej prądownicy.

15. Pasek do spodni wykonany ze skóry w kolorze czarnym. Klamra paska z metalu w kolorze złotym.

16. Pas główny wykonany ze skóry w kolorze czarnym. Części metalowe pasa wykonane są z metalu w kolorze złotym.

17. Teczka służbowa w kolorze czarnym. Teczka wyposażona jest w uchwyt oraz mechanizmy zamykające.

18. Walizka (torba podróżna) w kolorze czarnym, w kształcie prostopadłościanu. Walizka wyposażona jest w stelaż na kółkach oraz mechanizmy zamykające.

19. Pokrowiec na mundur wykonany z tkaniny nieprzemakalnej w kolorze czarnym.

20. Ubranie koszarowe składa się z bluzy, spodni, kamizelki i czapki, wykonanych z tkaniny w kolorze czarnym:

- 1) bluza z wykładanym kołnierzem zapinana w przodzie na zamek błyskawiczny, przykryty plisą. Na przodach umieszczone są dwie kieszenie zamknięte patkami. Na lewym rękawie umieszczony jest emblemat Państwowej Straży Pożarnej i nazwa

miejscowości. Na przodzie i plecach bluzy umieszczony jest napis „STRAŻ”;

- 2) spodnie długie z szelkami, w siedzeniu swobodne, niekrępujące ruchów. W przednich nogawkach wykonane są kieszenie wpuszczane do wewnątrz. Na boku prawej nogawki naszyta jest kieszeń zamknięta patką. Na nogawkach naszyte są taśmy z żółtej tkaniny fluorescencyjnej i naszytym trójkątem wykonanym z taśmy w kolorze srebrnym;
- 3) kamizelka ocieplana, z przodu zapinana na zamek, kryty plisą. Kołnierz-stójka z naszytą osłoną na krtań. Z przodu dwie kieszenie górne i dwie kieszenie dolne z patkami. Tył kamizelki dłuższy od przodu. Na lewej górnej kieszeni i tyle kamizelki umieszczony jest napis „STRAŻ”. W dolnej części tyłu naszyta jest taśma w kolorze żółtym ze srebrnym trójkątem ostrzegawczym; kamizelka posiada możliwość dopinania rękawów;
- 4) czapka — typu „dżokejka” z daszkiem. Z przodu czapki emblemat Państwowej Straży Pożarnej.

21. Ubranie dla kadry dowódczo-sztabowej składa się z kurtki, spodni, kurtki ocieplanej i czapki. Wykonane jest z tkaniny w kolorze czarnym:

- 1) kurtka z wykładanym kołnierzem, z pagonami, zapinana z przodu na guziki kryte listwą. Z przodu naszyte dwie kieszenie górne i dwie dolne z patkami. Na linii pasa w części plecowej wszyta guma ściągająca;
- 2) spodnie długie z szelkami i wpuszczonymi kieszeniami. Na bokach nogawek kieszenie z patkami. Nogawki zakończone rozporkami i wszytą gumą pod stopy;
- 3) kurtka ocieplana zapinana na zamek błyskawiczny, kryty listwą. Na lewym przodzie naszyta jest kieszeń na wysokości klatki piersiowej. Kieszenie dolne podwójne z patkami. Kurtka posiada kołnierz oraz dopinany kaptur. W górnej i dolnej części przodów, tyłu oraz górnej części rękawów naszyte są taśmy ostrzegawcze w kolorze srebrnym i żółtym. Na plecach oraz na lewej górnej kieszeni umieszczony jest napis „STRAŻ”;
- 4) czapka typu „dżokejka” z daszkiem. Z przodu czapki emblemat Państwowej Straży Pożarnej.

22. Koszulki do ubrania koszarowego (zimowe i letnie) wykonane z dzianiny w kolorze czarnym. Zimowe z długim rękawem, letnie — z krótkim. Z przodu koszulki letniej umieszczony jest emblemat Państwowej Straży Pożarnej, a na plecach napis „STRAŻ”.

23. Obuwie koszarowe: półbuty sznurowane, wykonane ze skóry w kolorze czarnym.

24. Buty dla kadry dowódczo-sztabowej wykonane ze skóry w kolorze czarnym. Cholewki wysokie, sznurowane.

25. Emblematy i znaki identyfikacyjne wykonane

techniką haftu maszynowego lub inną techniką pozwalającą je odwzorować. Identyfikator imienny wykonany w kolorze czarnym, litery w kolorze złotym.

26. Ubranie specjalne o konstrukcji wielowarstwowej składa się z kurtki długości 3/4 i spodni. Tkanina zewnętrzna w kolorze czarnym lub ciemnognatowym:

- 1) kurtka powinna zachodzić na spodnie. Kołnierz kurtki w formie stójki. Rękawy szerokie. W dolnej części kurtki dwie kieszenie kryte patkami, a w górnej prawej części, kieszeń wpuszczana, zapinana zamkiem. W górnej lewej części kurtki pod plisą kryjącą zamek znajduje się kieszeń wpuszczana. Kurtka oznaczona układem taśm ostrzegawczych;
- 2) spodnie długie z szelkami. Nogawki szerokie i proste. Spodnie w dolnej części nogawek oznaczone układem taśm ostrzegawczych.

27. Kominiarka wykonana z jednobarwnej dzianiny w kolorze białym lub odcieniu kości słoniowej. Na przodzie kominiarki wykonany otwór odstawiający oczy, nos i usta.

28. Rękawice specjalne pięciopalczaste o konstrukcji wielowarstwowej w kolorze czarnym lub ciemnognatowym.

29. Buty strażackie w kolorze czarnym wykonane ze skóry lub gumy z możliwością zastosowania wstawek w kolorze żółtym. Buty ze skóry oznakowane elementami z taśm ostrzegawczych.

30. Hełm strażacki w kolorze czerwonym. Skorupa gładka, bez ostrych załamania, boczna krawędź skorupy schodząca w kierunku uszu. Hełm wyposażony w osłonę karku i twarzy.

Rozdział 4

Zaopatrywanie strażaka w przedmioty umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego, dystynkcje i znaki identyfikacyjne, tabele należności oraz przypaski obowiązku zwrotu tych przedmiotów lub ich równowartości

§ 14. 1. Uprawnienie do zaopatrzenia w przedmioty umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego, dystynkcje i znaki identyfikacyjne powstaje z dniem mianowania i wygasa z dniem zwolnienia strażaka ze służby w Państwowej Straży Pożarnej.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej jest obowiązany wydać strażakowi w naturze należne mu przedmioty umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego, dystynkcje i znaki identyfikacyjne zgodnie z tabelami należności.

3. Tabele należności, o których mowa w ust. 2, określa załącznik nr 13 do rozporządzenia.

4. Przedmioty umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego, dystynkcje i znaki identyfikacyjne muszą być wykonane zgodnie z ustalonymi wzorcami i warunkami technicznymi określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej i art. 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późn. zm.³⁾).

§ 15. 1. Strażak mianowany na stałe otrzymuje przedmioty ubioru wyjściowego i służbowego wraz z odpowiednimi dystynkcjami na własność.

2. Strażak w służbie przygotowawczej nabywa prawo własności przedmiotów ubioru służbowego po upływie okresu ich używalności.

3. Do przedmiotów umundurowania, odzieży specjalnej i środków ochrony indywidualnej strażak otrzymuje nieodpłatnie dystynkcje i znaki identyfikacyjne.

4. Strażakowi w służbie przygotowawczej mogą być wydane używane przedmioty umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego, posiadające wartość użytkową. Przedmioty te wydaje się na czas, jaki pozostał do końca okresów ich używalności.

5. Okresy używalności przedmiotów umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego, wydanych w naturze, liczy się od dnia ich wydania.

6. Okres używalności dystynkcji i znaków identyfikacyjnych, o których mowa w ust. 3, jest równy okresom używalności przedmiotów, do których zostały wydane, z wyjątkiem znaku absolwenta szkoły Państwowej Straży Pożarnej wydawanego jednorazowo w dniu ukończenia szkoły.

§ 16. 1. Strażakowi wydaje się nowy przedmiot umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego przed upływem okresu używalności w przypadkach utraty tego przedmiotu lub utraty jego wartości użytkowej.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, powstałych z przyczyn niezawinionych przez strażaka, wydaje się ten przedmiot nieodpłatnie.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, powstałych z przyczyn zawinionych przez strażaka, wydaje się ten przedmiot, jednakże jest on obowiązany zwrócić jego równowartość.

4. W przypadkach określonych w ust. 3, strażak uiszcza równowartość tego przedmiotu obliczaną według:

- 1) cen detalicznych obowiązujących w dniu rozliczenia dla przedmiotów odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 52, poz. 452, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 oraz z 2005 r. Nr 100, poz. 835 i 836.

- 2) aktualnych cen z tabel kalkulacyjnych równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie, dla przedmiotów ubioru wyjściowego i służbowego;

- 3) aktualnych cen detalicznych wykonania dystynkcji i znaków identyfikacyjnych.

§ 17. Strażakowi korzystającemu z urlopu bezpłatnego lub wychowawczego oraz zawieszonemu w czynnościach służbowych przedłuża się okres używalności przedmiotów umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego, o czas tego urlopu lub zawieszenia.

§ 18. 1. Strażak zwraca przedmioty odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej i ekwipunku osobistego, niebędących przedmiotami osobistego użytku, w przypadku:

- 1) zwolnienia ze służby;
- 2) przeniesienia do służby w innej jednostce organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) upływu okresów używalności tych przedmiotów;
- 4) utraty wartości użytkowej tych przedmiotów.

2. W przypadku zwolnienia strażaka ze służby na podstawie art. 43 ust. 2 pkt 3 lub pkt 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, strażak zwraca przedmioty umundurowania, z wyjątkiem przedmiotów osobistego użytku.

3. Strażak w służbie przygotowawczej w przypadku zwolnienia ze służby lub przeniesienia do służby w innej jednostce organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej zwraca przedmioty ubioru służbowego, z wyjątkiem przedmiotów osobistego użytku.

4. Strażak, który nie zwrócił przedmiotów w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, ust. 2 lub 3, uiszcza równowartość nowych przedmiotów, obliczoną według cen detalicznych obowiązujących w dniu rozliczenia.

Rozdział 5

Przepis końcowy

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁴⁾

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:

L. Dorn

⁴⁾ Rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2003 r. w sprawie umundurowania strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 71, poz. 650 oraz z 2004 r. Nr 30, poz. 260 i Nr 111, poz. 1179).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 listopada 2005 r. (poz. 25)

Załącznik nr 1

ZESTAWY PRZEDMIOTÓW UBIORU WYJŚCIOWEGO STRAŻAKA

Lp.	Przedmiot	Zestawy przedmiotów w okresie						Uwagi
		zimowym		letnim				
		1	2	3	4	5	6	
1	Czapka wyjściowa zimowa	x	x					dla kobiety kapelusz
2	Czapka wyjściowa letnia			x	x	x	x	dla kobiety kapelusz
3	Plaszcz zimowy	x	x					
4	Plaszcz letni z podpinką				x			
5	Mundur wyjściowy zimowy	x	x					
6	Mundur wyjściowy letni			x	x			
7	Peleryna przeciwdeszczowa							do wszystkich zestawów według potrzeb
8	Spodnie letnie					x	x	dla kobiety spódnica
9	Krawat	x	x	x	x			
10	Szalik zimowy	x	x					
11	Szalik letni				x			
12	Rękawiczki zimowe	x	x					
13	Rękawiczki letnie				x			
14	Koszula wyjściowa z długim rękawem	x	x	x	x			
15	Koszula wyjściowa z krótkim rękawem						x	x
16	Skarpety zimowe	x	x					dla kobiety rajstopy
17	Skarpety letnie			x	x	x	x	dla kobiety rajstopy
18	Botki ocieplane		x					
19	Półbuty wyjściowe	x		x	x	x	x	

Uwaga:

W kolumnach 1—6 oznaczono przedmioty poszczególnych zestawów.

WZORY ZASADNICZYCH PRZEDMIOTÓW UBIORU WYJŚCIOWEGO

1. Ubiór wyjściowy strażaka — mężczyzny w mundurze w stopniu podoficera, oficera oraz kobiety aspiranta.

2. Ubiór wyjściowy nadbrygadiera w mundurze wyjściowym ze sznurem galowym i baretkami oraz ze sznurem galowym w bryczesach i butach oficerskich.

3. Ubiór wyjściowy dla strażaka — mężczyzny w płaszczu zimowym i letnim z szalikiem, rękawiczkami oraz czapką rogatywką i dla strażaka — kobiety w płaszczu letnim z szalikiem, rękawiczkami oraz kapeluszem.

4. Ubiór wyjściowy dla strażaka — mężczyzny w białej koszuli z krótkim rękawem, bez krawata oraz z krawatem i czapką rogatywką.

WZORY NAKRYĆ GŁOWY DO UBIORU WYJŚCIOWEGO

Czapka rogatywka dla strażaka — mężczyzny: podoficer, aspirant, oficer młodszy, oficer starszy, nadbrygadier.

Załącznik nr 4

ZESTAWY PRZEDMIOTÓW UBIORU SŁUŻBOWEGO STRAŻAKA

Lp.	Przedmiot	Zestawy przedmiotów w okresie									Uwagi				
		zimowym			letnim										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9					
1	Czapka służbowa	x	x												dla kobiety kapelusz
2	Beret			x	x	x	x	x							dla kobiety kapelusz
3	Kurtka 3/4	x	x	x	x										
4	Mundur służbowy	x			x										
5	Sweter służbowy		x	x		x									do swetra służbowego stosuje się spodnie od munduru służbowego
6	Spodnie letnie					x									dla kobiety spódnica
7	Peleryna przeciwdeszczowa														do wszystkich zestawów według potrzeb
8	Krawat	x	x	x	x	x	x	x							
9	Szalik zimowy	x	x	x											
10	Szalik letni				x										
11	Rękawiczki zimowe	x	x	x											
12	Rękawiczki letnie				x										
13	Koszula służbowa z długim rękawem	x	x	x	x	x	x	x							
14	Koszula służbowa z krótkim rękawem														
15	Skarpety zimowe	x	x	x											dla kobiety rajstopy
16	Skarpety letnie				x										dla kobiety rajstopy
17	Botki ocieplane lub półbuty służbowe	x	x	x											
18	Półbuty służbowe				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

Uwaga:

W kolumnach 1—9 oznaczono przedmioty poszczególnych zestawów.

WZORY ZASADNICZYCH PRZEDMIOTÓW UBIORU SŁUŻBOWEGO

1. Bluza z klapką, spodnie, niebieska koszula, krawat, beret dla strażaka — mężczyzny.

2. Sweter służbowy, spodnie, niebieska koszula, krawat i beret dla strażaka — mężczyzny.

3. Niebieska koszula z krótkim rękawem bez krawata i z krawatem, spodnie i beret dla strażaka — mężczyzny.

4. Zestaw ubioru służbowego z kurtką 3/4 i beretem dla strażaka — mężczyzny.

WZORY NAKRYĆ GŁOWY DO UBIORU SŁUŻBOWEGO

1. Beret.

2. Czapka służbowa.

WZORY ZASADNICZYCH PRZEDMIOTÓW ODZIEŻY SPECJALNEJ

1. Ubranie koszarowe.

2. Ubranie dla kadry dowódczo-sztabowej.

WZÓR ZASADNICZYCH PRZEDMIOTÓW ŚRODKÓW OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Ubranie specjalne, buty strażackie, hełm strażacki i kominiarka.

WZORY ZASADNICZYCH PRZEDMIOTÓW EKWIPUNKU OSOBISTEGO

Pas strażacki, zatrzaśnik i toporek strażacki.

WZORY WIZERUNKÓW ORŁA

1. Orzeł na czapce rogatywce.

2. Orzeł na czapkach służbowych, beretach i kapeluszach.

3. Orzeł na klapach mundurów nadbrygadiera i generała brygadiera.

WZORY DYSTYNKCJI

OZNACZENIE STOPNI NA CZAPKACH SŁUŻBOWYCH, BERETACH I KAPELUSZACH

Korpus oficerów

generał
brygadier

nadbrygadier

starszy
brygadier

brygadier

młodszy
brygadierstarszy
kapitan

kapitan

młodszy
kapitan

Korpus aspirantów

aspirant
sztabowystarszy
aspirant

aspirant

młodszy
aspirant

Korpus podoficerów i szeregowychstarszy
ogniomistrz

ogniomistrz

młodszy
ogniomistrzstarszy
sekcyjny

sekcyjny

starszy
strażak

strażak

OZNACZENIE STOPNI NA UBRANIACH SPECJALNYCH I KOSZAROWYCH**Korpus oficerów**generał
brygadier

nadbrygadier

starszy
brygadier

brygadier

młodszy
brygadierstarszy
kapitan

kapitan

młodszy
kapitan**Korpus aspirantów**

aspirant sztabowy

starszy aspirant

aspirant

młodszy aspirant

Korpus podoficerów i szeregowych

starszy
ogniomistrz

ogniomistrz

młodszy
ogniomistrz

starszy
sekcyjny

sekcyjny

starszy strażak

strażak

OZNACZENIE STOPNI NA NARAMIENNIKACH

Korpus oficerów

generał
brygadier

nadbrygadier

starszy
brygadier

brygadier

młodszy
brygadier

starszy
kapitan

kapitan

młodszy
kapitan

Korpus aspirantów

aspirant sztabowy

starszy aspirant

aspirant

młodszy aspirant

Korpus podoficerów i szeregowych

starszy
ogniomistrz

ogniomistrz

młodszy
ogniomistrz

starszy
sekcyjny

sekcyjny

starszy
strażak

WZORY ZNAKÓW IDENTYFIKACYJNYCH

Emblematy Państwowej Straży Pożarnej

Emblemat dla komend

Emblemat dla jednostek ratowniczo-gaśniczych

WARSZAWA

Identyfikator miejscowości

**WŁADYSŁAW
KOWALSKI**

Identyfikator kadry dowódczo-sztabowej

Identyfikator osobisty

Znak pożarniczy

L.KOWALSKI

Identyfikator imienny

Znak absolwenta szkoły

szkoły aspirantów
Państwowej Straży Pożarnej

Szkoła Główna Służby Pożarnej

Załącznik nr 13

TABELE NALEŻNOŚCI UMUNDUROWANIA ORAZ OKRESY ICH UŻYWALNOŚCI

Tabela należności nr 1 przedmiotów ubioru wyjściowego i służbowego dla strażaka w służbie stałej

Lp.	Przedmiot	Jednostka miary	Liczba	Okres używalności w latach	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1	Czapka wyjściowa zimowa	szt.	1	3	dla kobiety kapelusz
2	Czapka wyjściowa letnia	szt.	1	3	dla kobiety kapelusz
3	Czapka służbowa	szt.	1	3	nie dotyczy kobiety
4	Beret	szt.	1	3	nie dotyczy kobiety
5	Płaszcz zimowy	szt.	1	4	
6	Kurtka 3/4	szt.	1	3	
7	Płaszcz letni z podpinką	szt.	1	4	
8	Mundur wyjściowy zimowy	kpl.	1	4	dla kobiety kurtka i spódnica
9	Mundur wyjściowy letni	kpl.	1	4	dla kobiety kurtka i spódnica
10	Mundur służbowy	kpl.	1	3	
11	Sweter służbowy	szt.	1	2	
12	Spodnie letnie	szt.	1	2	dla kobiety spódnica
13	Peleryna przeciwdeszczowa	szt.	1	4	
14	Krawat	szt.	2	3	
15	Szalik zimowy	szt.	1	3	
16	Szalik letni	szt.	1	3	
17	Rękawiczki zimowe	para	1	3	
18	Rękawiczki letnie	para	1	3	
19	Koszula wyjściowa z długim rękawem*	szt.	2	2	
20	Koszula wyjściowa z krótkim rękawem*	szt.	2	2	po jednej sztuce z każdego wzoru
21	Koszula służbowa z długim rękawem*	szt.	2	2	
22	Koszula służbowa z krótkim rękawem*	szt.	2	2	po jednej sztuce z każdego wzoru
23	Skarpety zimowe*	para	2	1	dla kobiety rajstopy
24	Skarpety letnie*	para	2	1	dla kobiety rajstopy
25	Botki ocieplane*	para	1	3	
26	Półbuty służbowe*	para	2	2	
27	Półbuty wyjściowe*	para	1	2	
28	Sznur galowy	szt.	1	4	
29	Pasek do spodni	szt.	1	4	nie dotyczy kobiety
30	Teczka służbowa	szt.	1	4	

1	2	3	4	5	6
31	Walizka (torba podróżna)	szt.	1	5	
32	Pokrowiec na mundur	szt.	1	2	
33	Koszulka gimnastyczna*	szt.	2	3	
34	Spodenki gimnastyczne*	szt.	2	3	
35	Ubranie treningowe*	szt.	1	3	
36	Obuwie sportowe*	para	1	3	

* Przedmiot osobistego użytku.

Uwagi:

- a) w przypadku mianowania do służby stałej, nie wydaje się strażakowi tych przedmiotów umundurowania, dla których nie minął okres używalności i wydane były w czasie służby przygotowawczej lub kandydackiej. W takim przypadku wydanie przedmiotów w terminie późniejszym traktowane jest jako wydanie ich po raz pierwszy,
- b) w przypadku mianowania strażaka na wyższy stopień służbowy strażak dostaje dodatkowo komplet dystynkcji lub zwrot kosztów ich wykonania, a w przypadku zmiany korpusu sznur galowy i czapkę rogatywkę. W takim przypadku wydanie przedmiotów traktowane jest jako wydanie ich po raz pierwszy,
- c) kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej może podjąć decyzję o wydaniu kobiecie czapki służbowej do ubrania koszarowego lub do ubrania dla kadry dowódczo-sztabowej.

Tabela należności nr 2 dla nadbrygadiera i generała brygadiera (tabela uzupełniająca do tabeli należności nr 1)

Lp.	Przedmiot	Jednostka miary	Liczba	Okres używalności w latach	Uwagi
1	Spodnie bryczesy	szt.	1	3	
2	Mundur wyjściowy zimowy	kpl.	1	4	
3	Mundur wyjściowy letni	kpl.	1	4	
4	Koszula wyjściowa z długim rękawem	szt.	1	2	
5	Koszula wyjściowa z krótkim rękawem	szt.	1	2	
6	Skarpety zimowe*	para	1	1	
7	Skarpety letnie*	para	1	1	
8	Buty oficerskie z prawidłami*	para	1	4	
9	Półbuty wyjściowe*	para	1	2	
10	Pas główny	szt.	1	7	

* Przedmiot osobistego użytku.

Tabela należności nr 3 przedmiotów ubioru służbowego dla strażaka w służbie przygotowawczej

Lp.	Przedmiot	Jednostka miary	Liczba	Okres używalności w latach	Uwagi
1	Czapka służbowa zimowa	szt.	1	3	dla kobiety kapelusz
2	Beret	szt.	1	3	nie dotyczy kobiety
3	Kurtka 3/4	szt.	1	3	
4	Mundur służbowy	kpl.	1	3	dla kobiety kurtka i spodnie
5	Spodnie letnie	szt.	1	3	dla kobiety spódnica
6	Krawat	szt.	2	3	
7	Szalik zimowy	szt.	1	3	
8	Rękawiczki zimowe	para	1	3	
9	Koszula służbowa z długim rękawem*	szt.	2	3	
10	Koszula służbowa z krótkim rękawem*	szt.	2	3	po jednej sztuce z każdego wzoru
11	Skarpety zimowe*	para	2	1	dla kobiety rajstopy
12	Skarpety letnie*	para	2	1	dla kobiety rajstopy
13	Botki ocieplane*	para	1	3	
14	Półbuty służbowe*	para	1	3	
15	Pasek do spodni	szt.	1	4	nie dotyczy kobiety
16	Koszulka gimnastyczna*	szt.	2	3	
17	Spodenki gimnastyczne*	szt.	2	3	
18	Ubranie treningowe*	szt.	1	3	
19	Obuwie sportowe*	para	1	3	

* Przedmiot osobistego użytku.

Uwagi:

- a) strażakowi w służbie przygotowawczej można na okoliczność promocji lub zakończenia szkolenia wydać przedmioty ubioru wyjściowego, na poczet przyszłych należności związanych z mianowaniem na stałe,
- b) kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej może podjąć decyzję o wydaniu kobiecie czapki służbowej do ubrania koszarowego lub do ubrania dla kadry dowódczo-sztabowej.

Tabela należności nr 4 przedmiotów odzieży specjalnej i środków ochrony indywidualnej dla strażaka w służbie stałej i przygotowawczej

Lp.	Przedmiot	Jednostka miary	Liczba	Okres używalności w latach	Uwagi
1	Ubranie specjalne	kpl.	1	do zużycia	
2	Rękawice specjalne	para	1	do zużycia	
3	Kominiarka	szt.	1	do zużycia	
4	Buty strażackie	para	2	do zużycia	1 para gumowych 1 para skórzanych
5	Hełm strażacki	szt.	1	wg norm producenta	
6	Maska do aparatu oddechowego	szt.	1	wg normy producenta	
7	Sztormiak	szt.	1	do zużycia	
8	Ubranie koszarowe	kpl.	2	do zużycia	
9	Koszulka letnia*	szt.	2	2	
10	Koszulka zimowa*	szt.	2	2	
11	Obuwie koszarowe*	para	1	2	

Lp. od 1 do 6 — środki ochrony indywidualnej

Lp. od 7 do 11 — przedmioty odzieży specjalnej

Lp. 9 — zamiennie można wydać koszulkę typu „polo”

* Przedmiot osobistego użytku.

Uwagi:

- a) przedmioty wymienione w tabeli nr 4 wydaje się strażakowi z uwzględnieniem zakresu jego obowiązków służbowych. Decyzję o wydaniu tych przedmiotów podejmuje kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, w której strażak pełni służbę,
- b) strażakowi można wydać jeden komplet ubrania i jedną parę butów dla kadry dowódczo-sztabowej w zamian za należność określoną w lp. 8. Decyzję o wydaniu tych przedmiotów podejmuje kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, w której strażak pełni służbę.

Tabela należności nr 5 przedmiotów wyposażenia osobistego dla strażaka w służbie stałej i przygotowawczej

Lp.	Przedmiot	Jednostka miary	Liczba	Okres używalności w latach	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1	Pas strażacki	szt.	1	wg normy producenta	
2	Pas główny	szt.	1	7	
3	Zatrzaśnik	szt.	1	do zużycia	
4	Toporek strażacki	szt.	1	do zużycia	
5	Latarka	szt.	1	do zużycia	
6	Nóż	szt.	1	do zużycia	
7	Gwizdek	szt.	1	do zużycia	
8	Podpinka linkowa	szt.	1	do zużycia	
9	Sygnalizator bezruchu	szt.	1	do zużycia	
10	Ubranie robocze*	kpl.	1	do zużycia	dla mechaników 2 kpl.
11	Kurtka robocza ocieplana*	szt.	1	do zużycia	
12	Czapka robocza zimowa	szt.	1	do zużycia	
13	Czapka robocza letnia	szt.	1	do zużycia	
14	Buty robocze*	para	1	do zużycia	
15	Rękawice robocze*	para	1	do zużycia	
16	Szalik*	szt.	1	do zużycia	
17	Ręcznik*	szt.	2	1	
18	Mydło toaletowe*	gram	2 400	1	
19	Pasta do rąk*	gram	2 000	1	oprócz systemu codziennego i stanowisk kierowania; dla kierowców i mechaników podwójna należność
20	Pasta do obuwia*	gram	160	1	
21	Mazak do pasty*	szt.	1	4	
22	Szczotka do butów*	szt.	1	4	
23	Szczotka do ubrania*	szt.	1	4	
24	Bielizna pościelowa (prześcieradło, poszwa, poszewka)	kpl.	1	3	tylko dla systemu zmianowego

* Przedmiot osobistego użytku.

Uwaga:

Przedmioty wymienione w tabeli nr 5 wydaje się strażakowi z uwzględnieniem zakresu jego obowiązków służbowych. Decyzję o wydaniu tych przedmiotów podejmuje kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, w której strażak pełni służbę.